Felsőpakonyi

Babóca Bölcsőde

Szakmai Program



Készítette: **Hajasné Tallér Anikó**
Intézményvezető

Készítés ideje: **2025. január 31.**

***Hatályos*: 2028. január 31.**

Tartalom

1) A bölcsőde feladata 3. oldal
1.1 .Ellátandó célcsoport 4. oldal

2) A bölcsőde bemutatása 5. oldal
2.1. A bölcsőde humán erőforrásai 8. oldal
A bölcsőde közösségének motivációja
A kisgyermeknevelő

3) A bölcsőde célja 10. oldal

4) Szakmai célkitűzések 11. oldal

5) Az ellátás megvalósítása
5.1. Bölcsődei ellátásba kerülés 12. oldal
5.2. A családok támogatásának módszerei 14. oldal
5.3. Az ellátás megvalósítása az alapprogram szerint 15. oldal
5.3.1. A bölcsődei nevelés alapelvei
5.3.2. Gondozás 19. oldal
5.3.3. Játék 20. oldal
5.3.4. Alkotó tevékenységek 21. oldal
5.3.5. Mondóka, ének, vers, mese
5.3.6. Mozgás
5.3.7. Óvodába való átmenet segítése

6) Speciális szükségletű gyermekek nevelése – gondozása 22. oldal

7) A szolgáltatást nyújtók szakmai felkészültsége 23. oldal

8) Más intézményekkel való együttműködés módja és tartalma 24. oldal

9) Rendezvények, programok 25. oldal

10) Szülői Érdekképviseleti Fórum 26. oldal

11)A személyes gondoskodást igénybevevők és végzők jogairól

12) Jövőbeni terveink 28. oldal

Mottónk:

„ A nevelésben a kisgyermekkor sokkal fontosabb a következő éveknél.
Amit ez a kor elront vagy elmulaszt, később helyre hozni nem lehet.
Ezekben az években eldől az ember sorsa jóformán egész életére." (Kodály Zoltán)

1. A bölcsőde feladata

a. A családban nevelkedő kisgyermekek napközbeni ellátásának és esetleges kiegészítő szolgáltatásoknak biztosítása, 20 hetes-3 éves egészséges és a 20 hetes - 6 éves sajátos nevelési igényű **gyermek testi-és pszichés szükségleteinek kielégítése**, az optimális fejlődés elősegítése.

b. Hátrányos helyzetű gyermek esetében a **hátrányok és következményeik enyhítésére** törekvés.

c. **Sajátos nevelési igényű** habilitációjának és rehabilitációjának **segítése**.

d. A családi és a bölcsődei gondozás-nevelés összhangja, **partneri kapcsolat kialakítása** elengedhetetlen feltétele a gyermekek harmonikus fejlődésének.

e. Céljaink eléréséhez elengedhetetlenül szükséges a munkatársak **szaktudásának folyamatos növelése**, az önképzés, a továbbképzés, továbbá olyan **munkahelyi légkör** megteremtése, amely elősegíti a **nyílt és hatékony kommunikációt.**

f. Fontosnak tartjuk a nevelő - gondozó munkánk **folyamatos felülvizsgálatát,** a szükséges korrekciók elvégzését.

1.1 Ellátandó célcsoport

Felsőpakony lakosságát tekintve, javarészt nagycsaládos, illetve több generációs családokról beszélhetünk.

Éppen ezért az ellátandóak köre széles, és vegyes családtípusból érkezhetnek.

Egyedülálló szülő kevés, éppen ezért ezzel a fajta nevelési nehézséggel érkező gyermekek száma is várhatóan kevés lesz az intézményben.

A nagycsaládosok száma évről-évre növekvő tendenciát mutat a településen, így a gyermekek szocializációs képessége magasabb, mint azokon a területeken, ahol egy gyermeket vállaló családok élnek.

A település földrajzi, gazdasági jellemzői:

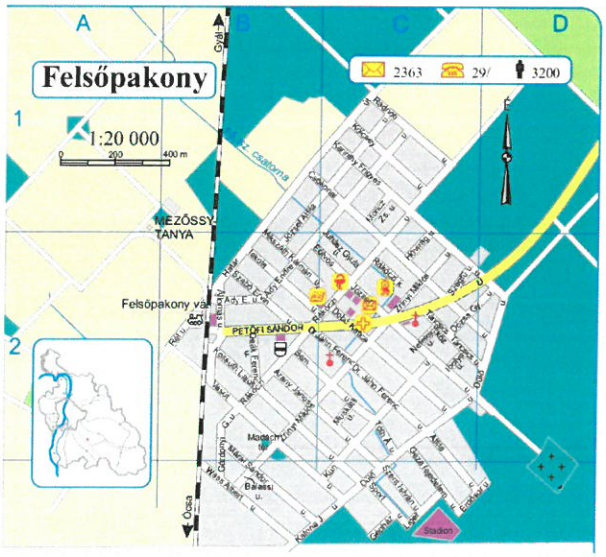
A község teljes területének 82,71%-a termőterület, ebből a mezőgazdaságilag hasznosított terület 615,17 ha, ami a teljes terület 40,13 %-a.

A lakosság legkevesebb része földművelésből él, ők a településen lévő infrastruktúrát nagyobb mértékben veszik igénybe, mint azok a lakosok, akik nem a településen dolgoznak.

A térség gazdasági struktúrája kedvező, de sok tekintetben elmaradott.

Az aktív lakosság nagy része, más településeken található munkahelyen dolgozik.

A növekvő lakosságszám miatt, igény mutatkozott bölcsőde létrehozására, mely 2021-ben meg is valósult.



2. A bölcsőde bemutatása

Bölcsődénk Pest vármegye középső részén, **Felsőpakony Nagyközség** területén található.

A település erdővel körülvett, laza családi házas beépítéssel, és egyre több ipari létesítménnyel rendelkezik.

A népességét tekintve nagyságrendileg 4700 főt számlál, a lakások száma kb. 1900.

Fenntartó: Felsőpakonyi Nagyközség Önkormányzata

2363 Felsőpakony, Petőfi S. u. 9.

Ellátási terület: Felsőpakonyi Nagyközség és vonzáskörzetének gyermekei

Az intézménnyel kapcsolatos alapvető információk:

Babóca Bölcsőde:

Cím: 2363 Felsőpakony, Templom tér 4.

Telefon: +3620/486-1111

E-mail cím: bolcsode@felsopakony.hu

28 férőhellyel várja a gyermekeket, 1 egység, 2 csoportszobájában, 6-18 óráig.

Lepke csoport





A csoportszobák tágasak, világosak, teljes területük belátható.

Tárgyi eszközök tekintetében, mindkét csoportszobában a gyermekek életkorának, létszámának megfelelő, jó minőségű, pedagógiailag értékes eszközök kerültek megvásárlásra, valamint saját készítésű játékok is megtalálhatóak.

Különböző játéktevékenységekre alkalmas területek vannak kialakítva, mellettük pihenésre lehetőséget biztosító, „puha sarkok" is, a gyermekek rendelkezésére állnak.

Csiga csoport





A két csoportszoba közvetlenül kapcsolódik a fürdőszobához, valamint az öltözőhöz, így a gyermekek ellátása során, minden a szakmai igények szerint lett kialakítva.

Saját, jellel ellátott öltöző szekrény, cipőtartóval, paddal várja a családokat.

Fürdőszobában minden gyermek részére pelenkázási lehetőséget, eszközök tárolására alkalmas polcokat, kádat, mosdókagylókat, wc-ket alakítottak ki.

Az eszközök könnyen megközelíthetőek és méretükben is alkalmasak a gyermekek higiénés tevékenységeik kényelmes elvégzésére.





Játszóudvar

300 négyzetméteren várja a mozogni vágyó gyermekeket, beépített csúszdával, gumiburkolattal, homokozóval, játszóházzal, rugós játékkal, mobil műanyag játékokkal, párakapuval.

A nagy terasz lehetőséget biztosít az udvaron töltött idő meghosszabbítására, akkor is, amikor melegebb idő van, hiszen a terasz több árnyékolóval van felszerelve.



A mindennapi szabad levegőn való tartózkodáson túl, bölcsődei rendezvényeknek is helyt ad a nagy udvar.

Pl.: bölcsőde kóstolgató, húsvéti délelőtt, családi nap, búcsúdélután.

A jól felszerelt udvar, sok játékos mozgásforma kipróbálását biztosítja a gyermekek és a családok részére.



2.1. A bölcsőde humán erőforrásai

Szakmai programunk megvalósításáért **1 fő,** főiskolai végzettséggel rendelkező **intézményvezető** felel, kinek feladata a szakmai munka szervezése, koordinálása, ellenőrzése, valamint kisgyermeknevelői feladatokat is ellát, szükség esetén.

A bölcsődében **4 fő kisgyermeknevelő** (csoportonként 2 fő) látja el a gyermekek nevelését-gondozását, középfokú végzettséggel.

Szakmai tapasztalat tekintetében mindenki több éves gyakorlattal rendelkezik a gyermekellátás területén.

A **bölcsődei dajka** feladatokat és a mosókonyhai teendőket **2 fő** látja el.

Tálalókonyhánkban **1 fő konyhai kisegítő** tálal a főétkezésekhez, valamint a két kis étkezéshez és a tízóraihoz elkészíti az ételeket.

A főzőkonyha más településen található, naponta két alkalommal szállítják ide a kész ételeket, valamint az alapanyagokat a kis étkezésekhez. Munkájuk során, a 37/2014. (IV.30) EMMI rendeletnek megfelelően, a gyermekek egészséges étkezését tartják szem előtt, diétás ételeket is tudnak biztosítani, ha szakorvos rendeli el azt.

Folyamatos egyeztetések és megbeszélések segítik a konyha működését, valamint kóstolási napló kitöltésével véleményezzük munkájukat.

A bölcsőde közösségének motivációja

A **kisgyermekekkel foglalkozók** munkájának szakmai, morális felelőssége adhatja a szakma minőségpolitikáját: olyan gyermekre szabott nevelési - gondozási elvek és gyakorlatok alkalmazását, amelyek a bölcsődei ellátás területén a kicsik igényeit maximálisan kielégítik, valamint a szakma társadalmi presztízsét emelik.

Az **etikailag korrekt munka** minden mozzanatában jelen kell lennie a jövőért, a gyermekekért érzett emberi felelősségnek, elkötelezettségnek.

Ezen gondolatoknak a Babóca Bölcsőde minden dolgozója igyekszik megfelelni, és törekszik arra, hogy a gyermekek és családjuk részére, minden tekintetben a legmegfelelőbb ellátást nyújthassuk.

Kisgyermeknevelő, mint modell:

A jó kisgyermeknevelő: Szeret aprólékos gonddal dolgozni, élvezi, hogy munkája nyomán fejlődés fakad, és örömet szerez neki a fejlődés megfigyelése. Nem szükséglete, hogy minduntalan beavatkozzék abba, ami történik, hanem van türelme várni, megfigyelni, de ha szükség van a beavatkozásra, azt körültekintően, tapintatosan teszi.

Rendelkezik a figyelem összpontosításának és megosztásának képességével, jó hallási és látási emlékezettel, áttekintőképességgel és megfelelő munkaszervezési adottságokkal, hogy a váratlan feladatokat be tudja illeszteni a munka normális menetébe.

Kiegyensúlyozott, nyugodt, biztonságos a testmozgása. Mozdulatai lágyak, puhák és finomak.

A kisgyermeknevelő legfontosabb „munkaeszköze" az érték, mivel mindent, amit tesz, azt valamilyen érték jegyében teszi, illetve minden tette értékhordozó és értékközvetítő. Bölcsődés korban, de későbbi életkorban is a **példa** a leghatásosabb nevelő erők egyike. Ebben az életkorban különösen meghatározó a nevelő-gondozó személyisége, hiszen a gyermek teljesen kritikátlanul, válogatás nélkül utánoz, kizárólag a szeretet és érzelmileg legközelebb álló felnőtt kedvéért.

A kisgyermeknevelő biztonságot és harmóniát sugárzó egyénisége, feltétlenül hatni fog a gyermeki személyiség fejlődésére. Napközben helyettesítenie kell az anyát, a biztonságérzetet öleléssel, simogatással és szeretgetéssel kell biztosítania. El kell fogadnia, hogy nemcsak ő irányíthatja a gyermeket, hanem a gyermek is hat rá. Kapcsolatuk aktív és kölcsönös. Ezen nevelői magatartások feltételezik az önállóság, a rugalmasság, a döntési- és helyzetfelismerő képesség meglétét.

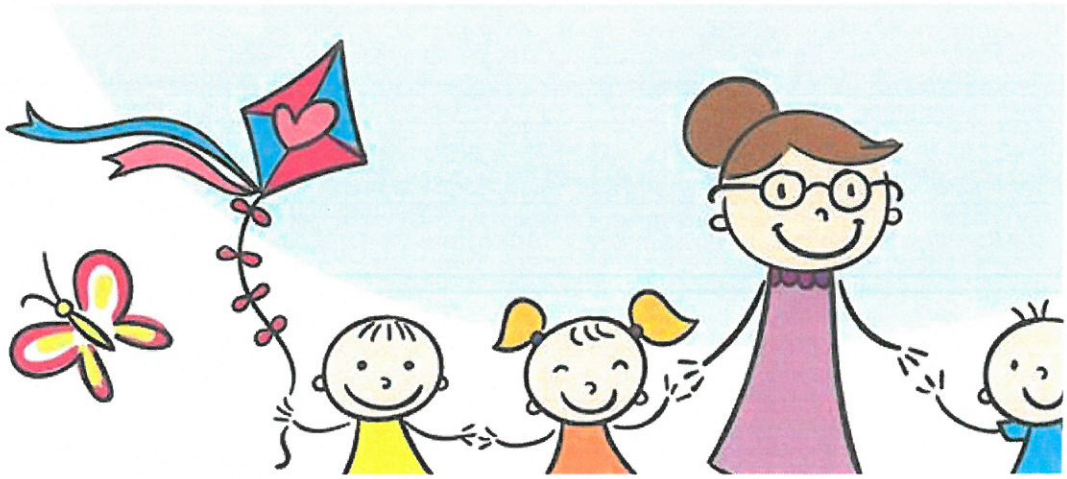
A nem kisgyermeknevelő munkakörben alkalmazott dolgozók akkor tudják eredményesen segíteni a munkát, ha látják helyüket, szerepüket a bölcsőde egészében. Olyan empatikus képességgel kell rendelkezniük, amely alkalmassá teszi őket arra, hogy megfelelő társaik legyenek a kisgyermeknevelőknek a gyermeki személyiség kibontakoztatásában. Megfelelő szintű folyamatos tájékoztatás után tudniuk kell milyen célok érdekében, hogyan kívánják a kisgyermeknevelők a gyermekcsoport nevelését és gondozását megvalósítani, és ennek megfelelően járulnak hozzá a nevelés-gondozás eredményességéhez

3. A bölcsőde célja

A **családban nevelkedő** kisgyermek számára, a családi nevelést segítve, napközbeni ellátás keretében a gyermek fizikai-és érzelmi biztonságának és jólétének megteremtésével, feltétel nélküli szeretettel és elfogadással, a gyermek nemzetiségi/etnikai hovatartozásának tiszteletben tartásával, identitásának erősítésével, kompetenciájának figyelembevételével, tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával, viselkedési minták nyújtásával elősegíteni a harmonikus fejlődést.

A **hátrányos helyzetű**, a szegény és a periférián élő családok gyermekei esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítésére törekvés, szükség esetén más intézményekkel, szervezetekkel, szakemberekkel együttműködve. A valamely kisebbséghez tartozó gyermek esetében fontos a nemzetiségi/etnikai hovatartozás tiszteletben tartása, az identitástudat kialakulásának segítése.

A csoportban nevelhető - gondozható, **sajátos nevelési igényű** gyermek esetében pedig, minél fiatalabb életkortól kezdve a gondozásba ágyazott fejlesztés formájában segíteni a habilitációt és a rehabilitációt. Mindezek segítik az esélyegyenlőség meglétét, valamint a társadalmi beilleszkedést.



4. Szakmai célkitűzések

- Személyi feltételek megléte (létszám, végzettség, szakmai és egyéb kompetenciák)
- A gondozás tárgyi feltételeinek biztosítása.
- A napi ellátás, a napi munka jó megszervezése.
- Az egyes gondozási műveletek optimális megvalósítása a szakmai szabályoknak megfelelően.
- Az ellátás minden területén érvényesüljenek a kisgyermekkor pedagógiai elvárásai (fizikai környezet, a napi élet, az ellátás megszervezése.)
- A tevékenységbe ágyazott nevelő eljárások során a módszerek, eszközök adekvát alkalmazása, melyek a helyzethez és a gyermek személyiségéhez, hangulatához igazodnak.
- A nevelés lehetséges alkalmainak, helyzeteinek optimális kihasználása, a gyermek nevelésének, fejlődésének érdekében.
- Az egyéni fejlődést szolgáló megfigyelések és a dokumentáció megfelelő használata, a tudatos tervezés érdekében.
- A nevelőmunkában szakmai és etikai értékek érvényesülése, mely tükröződik a gyermek fejlődésében és a szülők elégedettségében.
- A gyermek joga érvényesüljön, ami bio-pszicho-szociális jólétéhez és fejlődésének egyéni módon történő kibontakozásához szükséges.
- A bölcsőde a kisgyermek számára korának, egyéni fejlődési ritmusának megfelelően biztosítja a gondozást, nevelést.
- Kibontakoznak a kisgyermek önellátásához szükséges készségek, szokások, kompetenciák.
- Minden kisgyermek nevelése, a spontán fejlődési területek támogatása egyéni módon valósul meg.
- A szakember ismerje és alkalmazza a gyermekélelmezés szabályait, valamint a HACCP rendszer működését, felülvizsgálatát, alkalmazását.

5. Az ellátás megvalósítása

5.1 A bölcsődei ellátásba kerülés

Bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható bölcsődében. Aki a harmadik életévét, január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott év augusztus 31-éig veheti igénybe a bölcsődei ellátást.

Ha szeptember 1-je és december 31-e között tölti be a harmadik életévet, a következő év augusztus 31-éig, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.

Ha, a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében nevelhető, gondozható a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig. A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti.

Meg kell szüntetni annak a gyermeknek a bölcsődei ellátását, aki orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható.

- **Információ gyűjtés:** A települési önkormányzat tájékoztatójában, az Agora címet viselő újságban megjelentetjük a nyílt nap és a beiratkozás dátumát. A település hivatalos facebook oldalán, valamint a bölcsőde facebook oldalán is gyűjthetnek információt a szülők.
- Bölcsődénk lehetőséget biztosít arra, hogy **nyílt délután** keretében, a szülők megismerhessék a bölcsőde személyi és tárgyi feltételeit, feltehessék kérdéseiket. A szülő érdeklődhet a felvétel rendjéről, benyomást szerezhet az ellátásról, tájékozódhat a lehetőségekről.
- Ha szeretné a szülő bölcsődébe elhelyezni gyermekét, a **beiratkozási** napokon kitölti a Bölcsődei felvétel iránti kérelmet, mellékelve a szükséges dokumentumokat.

- **Az első, tájékoztató szülői értekezlet:** hasznos információk, bölcsődei napirend, házirend ismertetése után a szülők a kisgyermeknevelővel megbeszélik a beszoktatás ütemezését, családlátogatás időpontját.

  Elmondjuk a szülőknek, hogy napi kapcsolattartáson túl, tájékozódtató anyagot olvashatnak a bölcsőde programjairól, étrendről, napirendről a gyermeköltözőben lévő faliújságon.

  Ugyanitt könyv –és játékeszköz ajánló, valamint mondóka gyűjtemény is található.

  A házirend, az érdekképviseleti tagok neve, valamint a gyermekjogi képviselő elérhetősége is itt került kihelyezésre.

  Házirend: A családok és az intézmény közös felelőssége a gyermekek nevelése. Azt szeretnénk, ha a bölcsődébe érkezéssel ez a kapcsolat, a kölcsönös bizalomra és tiszteletre épülne. Ezt támogatja a Házirend is, melynek elkészítésénél a jogszabályi elvárásokat, a családok igényeit, jogait, kötelezettségeit vettük figyelembe.

  Megkérjük a szülőket, hogy a gyermekek biztonsága, nyugalma érdekébe tartsák be, az ott leírtakat.
- **Bölcsődekóstolgató:** Ízelítőt ad az ellátásról a beszoktatást megelőzően. A szülők valóságos képet kapnak a mindennapi helyzetekről, melybe a saját gyermekük is rövidesen bekerül. **Információcserére** is ad lehetőséget.
- **Családlátogatás:** Bölcsődébe kerülést megelőzően a csoport két kisgyermeknevelője végzi el ezt a feladatot.

  Benyomást szereznek a gyermek családban elfoglalt helyéről, a szülők nevelői attitűdjéről, a családtagok egymáshoz való viszonyáról, a gyermekellátás napi ritmusáról. Megismerik a gyermek fejlődésének jelen állapotát, a gyermek szokásait, igényeit.
- **Beszoktatás:** A családból való részleges kilépés első állomása ez, mely során, a személyek és a tárgyak állandósága adja meg azt a nyugalmat, amely elengedhetetlen feltétele a jó testi és lelki fejlődésnek. A kisgyermeknek **új emberi kapcsolatok**at kell elfogadnia, kialakítania. Meg kell szokni a közösség korlátait, mely nehezíti számára az én érvényesítést és gyakorlást.

  Érvényesülni kell a **kölcsönös segítőkészség**nek, empátiának, a másik iránti nagyfokú érzékenységnek.

5.2 A családok támogatásának további módszerei és lehetőségei

- **Napi kapcsolattartás:** Kölcsönös informálás a kisgyermek állapotáról, hangulatáról, a napi történésekről, változásokról. Ilyenkor a negatív eseményekről is tényszerű tájékoztatás történik, betartva az etikai szabályokat és az időkeretet.

- **Egyéni beszélgetés:** A kisgyermek fejlődéséről vagy nevelési problémák közös átgondolásáról szóló megbeszélés. Kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő vagy a bölcsődevezető is, akár külső szakember közreműködését is igénybe lehet venni.

- **Szülőcsoportos beszélgetések:** a csoportot foglalkoztató aktuális kérdések, nevelési témák megbeszélése. Szükség esetén szakember (pedagógiai szakszolgálat munkatársa, gyermekorvos) jelenlétére is van lehetőség.

- **Indirekt kapcsolattartási formák:** Írásbeli tájékoztatók, hirdetőtáblák, szórólapok, honlap, közösségi oldalak ismeretterjesztésre adnak lehetőséget.

- **Bölcsődei rendezvények** alkalmával a szülőknek, nagyszülőknek lehetősége nyílik betekinteni a mindennapok történéseibe. Közös kreatív délután, családi nap, búcsú délután alkalmával a jó hangulatú beszélgetések mellett, nevelési-gondozási nehézségekről, dilemmákról is szót ejtünk. Tanácsokat, gondolatokat cserélünk.



5.3. Az ellátás megvalósítása, a bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja szerint

Célja: hogy keretet adjon a Magyarországon működő bölcsődei ellátást biztosító intézményben folyó szakmai munkának.

Tartalma és szemlélete: összhangban van Magyarország alaptörvényével, a 3 év alatti korosztály ellátására, nevelésére, gondozására vonatkozó jogszabályokban foglaltakkal, a bölcsődei ellátás keretében végzett nevelés hagyományaival, felhalmozott értékeivel, a legújabb kora gyermekkori kutatások eredményeivel.

A bölcsődei nevelés középpontjában a kisgyermekek és az őket nevelő családok állnak.

5.3.1. A bölcsődei nevelés alapelvei

A család rendszerszemléletű megközelítése

A bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a **család működésének megismerése, megértése.** A kisgyermek visszatükrözi a család erősségeit és gyengeségeit. Az erősségek hangsúlyozása pedig hozzájárulhat a család életminőségének javításához is. Bölcsődénkben a rendszerszemlélet megközelítése bábok segítségével történik, ahol a szülők foglalkozásait bemutató figurákon keresztül beszélgetünk arról, hogy anya és apa milyen fontos munkát végez. Sok kedves történetet mondanak el a gyerekek, és büszkén beszélnek szüleikről.

A koragyermekkori intervenciós szemlélet befogadása

Az intervenció a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A kisgyermeknevelő feladata az esetlegesen felmerülő **fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.**

Bölcsődénkben nagy hangsúlyt fektetünk ezen feladat ellátására, a korai jelzés, valamint a szakemberekhez való irányítás, időben megtörténhessen.

A családi nevelés elsődleges tisztelete

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége. A bölcsőde a **családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletbe tartva** és lehetőség szerint erősítve vesz részt a gyermek nevelésében, gondozásában, ill. szükség esetén lehetőségeihez mérten törekedve a családi nevelés hiányosságainak kompenzálására, korrigálására. Mindezek értelmében fontos tehát a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsőde életébe.

Bölcsődénkben sok programot, rendezvényt szervezünk, ahol a szülők is részt vehetnek.

A kisgyermeki személyiség tisztelete

A kisgyermeknevelő meleg, szeretetteljes odafordulással, a megfelelő környezet kialakításával, a gyermek életkori- és egyéni sajátosságait, fejlettségét, pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, hangulatát figyelembe véve segíti a gyermek fejlődését. A kisgyermeknevelő elfogadja, tiszteletben tartja, a gyermek, vallási, nemzetiségi/etnikai, kulturális… stb. hovatartozását, és a lehetőségek szerint segíti **az identitástudat kialakulását** és fejlődését, segíti a saját és a más kultúra és a hagyományok megismerését és tiszteletben tartását.

Bölcsődénkben más kultúrákról beszélgetünk, könyveink és a világ babáinak segítségével.

A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A kisgyermeknevelő személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családokra. Megfelelő szakmai kompetenciával, kellő önismerettel kell, hogy rendelkezzen. Ebből adódóan a kisgyermeknevelő felelős a szakmai tudás szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.

Bölcsődénkben éppen ezért folyamatosan képzéseken, oktatásokon veszünk részt.

A biztonság és a stabilitás megteremtése

A gyermek személyi- és tárgyi környezetének **állandósága** („saját" kisgyermeknevelő-rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli **az érzelmi biztonságot**, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához. A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét. A biztonság nyújtása természetszerűleg magában foglalja a fizikai és pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

Fokozatosság megvalósítása

Az új helyzetekhez való **fokozatos hozzászoktatás** segíti az alkalmazkodást.

Bölcsődénkben a fokozatosság elvét szem előtt tartva alakítjuk ki gyermekeink biztonságérzetét: hely-és személy állandóság biztosítása, fokozatos-szülővel történő beszoktatás megvalósítása.

Egyéni bánásmód érvényesítése

A gyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a felnőtt **őszinte érdeklődése,** figyelme, megbecsülése, a kompetenciájának elismerésén alapuló, választási lehetőség biztosítása az egyes élethelyzetekben, a pozitív megnyilvánulások támogatása, megerősítése, elismerése. A fejlődés ütemét magához a gyermekhez kell viszonyítani és az alapján megítélni.

Bölcsődénkben a „saját- kisgyermeknevelő" rendszer fontossága a nevelési év mindennapján nagy jelentőséggel bír, nemcsak a beszoktatás idején. Pl: amikor a gyermek hosszabb időt tölt otthon, visszaérkezésekor a „saját kisgyermeknevelője" a gyermek napirendjéhez igazodva tölti a munkaidejét.

Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

Kisgyermeknevelőink jól tudják, hogy a nevelés és a gondozás, a rájuk bízott gyermekek esetében **elválaszthatatlan egységet** alkotnak. Így a gondozás minden helyzetében nevelőmunkát is folytatnak, melynek során a lehető legtöbb információt -

társadalmi normát és szabályt - közvetítenek a gyermekeknek, mely elengedhetetlenül szükséges az egészséges szocializációjukhoz. A gyermekek nevelését azonban nem korlátozzák csak a gondozási helyzetekre.

A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása

A biztonságos és tevékenységre motiváló személyi és tárgyi környezet megteremtése, a próbálkozásokhoz elegendő idő biztosítása, a gyermek meghallgatása, véleményének figyelembevétele, kompetenciájának megfelelő mértékű döntési lehetőség biztosítása a bölcsődei nevelés-gondozás egyik kiemelt feladata. A kisgyermeknevelő az **élményszerzés** lehetőségének biztosításával, saját példamutatásával, az egyes élethelyzeteknek a gyermek számára átláthatóvá, befogadóvá, kezelhetővé tételével, a tapasztalatok feldolgozásának segítésével, az egyes viselkedésformákkal való próbálkozások bátorításával segíti a tanulást.

Bölcsődénkben a kreatív tevékenységek során tapasztalatokat gyűjtenek, próbálkoznak különböző eszközök, anyagok megismerésével. Pl: terményekkel, kavicsokkal, magokkal „dolgoznak".

A gyermekcsoportok **napirendjének** kialakítása az életkor, a csoportlétszám, az évszakok és az időjárás függvényében történik.

A jól szervezett, rugalmas és folyamatos napirend, a gyermekek igényeit, szükségleteik kielégítését, a kiszámítható, folyamatos gondozás feltételeit, és annak megvalósítását biztosítja.

A gyermeknek biztonságérzetet, aktivitást, és az önállósodás lehetőségét adja.

A gyermekek így tájékozódhatnak az eseményekről, nincsen felesleges várakozási idő.

A napirendben kellő időt kell biztosítani a gondozásra, és a szabad játéktevékenységre.

5.3.2. Gondozás:

- **Mosakodás:** Az **egészségnevelés** és megőrzés, mely során a mosakodás művelete készséggé, majd szokássá válik.
- **Étkezés:** A gyermek biológiai, élettani szükségleteinek, egyéni igényeinek, energia és tápanyag igényeinek kielégítése, a fejlődés biztosítása érdekében. Az étkezéssel kapcsolatos jó kultúrhigiénés szokások és a **korszerű táplálkozás** alkotóelemeinek megismertetése a cél.
- **Pelenkaváltás:** A gyermek biológiai szükségleteinek, egyéni igényeinek kielégítése, **komfortérzet**ének biztosítása.
- **Szobatisztává válás folyamata:** A vizelet és székletürítés **tudatos kontroll**jának kialakulása komoly lépés a kisgyermek szociális fejlődésében. Az első olyan elhatározás, melynek során kényelmetlenséget is vállal annak érdekében, hogy a felnőttekhez hasonlóvá váljon. A bölcsődében különösen fontos, hogy a jó gyermek-felnőtt kapcsolat ösztönözze a gyermeket az **együttműködés**re. A kisgyermeknevelőnek tisztában kell lennie azzal, hogy elismerése mennyire segíti a gyermeket.
- A **száj és a fogak egészség**ének ellenőrzése történik, minden év novemberében, a fogászati hónapban. Településünk fogászati szakemberei felkeresik bölcsődénket, és megnézik a gyermekek fogazatát. Ha problémát tapasztalnak, beutalót küldenek a szülőknek, akik eldönthetik, hogy élnek-e a vizsgálat/kezelés lehetőségével.
- **Levegőzés:** A szabad**levegő, kedvező hatása**inak felhasználása a gyermek-testi, lelki, értelmi, szociális és érzelmi-egészséges fejlődésének elősegítésének érdekében.
- **Játék a szabadban:** A levegőn való **játék** és mozgáslehetőség feltételeinek megteremtése.

5.3.3. A játék:

Az ismeretek átadásának másik színtere a játéktevékenység, mely végigkíséri az embert egész élete során, s közben elősegíti a testi, az értelmi, az érzelmi és a szociális fejlődését. Személyiségformáló erejét csak úgy lehet megtartani, ha megfelelő szakmai tudás birtokában, a gyermek érdekeit mindig szem előtt tartva, a személyi- és tárgyi feltételek biztosítása mellett szervezzük meg a játék feltételeit. Mindezeket alátámasztja Krupszkaja meghatározása, miszerint „... a gyermek számára a játék tanulás, a játék munka, a játék a nevelés komoly formája. A játék hatására sokféle személyiségvonás alakulhat ki a gyermekben. Ahhoz, hogy ezek a legmegfelelőbbek legyenek, helyesen kell hatnunk a játékra. Csak helyes irányítás révén válik a gyermek legfőbb tevékenységéből a nevelés egyik fő eszközévé."

A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti.

A játék ad elsősorban lehetőséget a társas-kapcsolatok fejlődésére is. A többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

Játék és tanulási tevékenység

A játék nemcsak azért kitűnő talaja a fejlesztésnek, mert általa szinte észrevétlenül tanul a gyermek, hanem azért is, mert a játék közben ismerkedik, ill. megismeri az őt körülvevő környezetet, majd időben előrehaladva kiélheti, kipróbálhatja, feldolgozhatja és gyakorolhatja az életben előforduló szituációkat, az őt érő élményeket. A játék tehát olyan komplex tevékenységforrás, melyet a kisgyermeknevelőnek tudatosan kell felhasználnia a nevelés folyamatában, célja eléréséhez. Nagyon fontosnak tartjuk az olyan hangulatok, ingergazdag tárgyi lehetőségek megteremtését, melynek hatására a gyermek spontán játéka, tevékenysége önmagától beindul. Ettől függetlenül szükség van a kisgyermeknevelő által kezdeményezett játéktevékenységre is, hiszen a játék kicsiben maga az élet – megtanít a környezetünkhöz való alkalmazkodásra –, éppen ezért az életre nevelés a játék segítségével teljesedhet ki.

5.3.4. **Alkotó tevékenységek**: játék, bábozás, rajzolás, festés, gyurmázás. Ezen tevékenységek során **nincs teljesítmény elvárás**, a gyermek szabadon dönt, tevékenykedik.

A tevékenységek kipróbálását biztosítjuk a gyermekek részére, ahol finommotorikai képességeiket tehetik próbára.

5.3.5. **Mondóka, ének:**

A bölcsődében sokrétű zenei élmény átélésére van lehetőség. Tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelő ének-és beszédhangja. A játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését. A gyermeket a mondókák és énekek élménnyel töltik el, melyek érzelmi biztonságot adnak.

Az ismétlődések, játékos mozdulatok erősítik a zenei élményt.

Vers, mese: A versnek a ritmusa, a mesének a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A verselés és képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, mely érzelmi biztonságot ad. Segíti az aktív szókincs kialakulását és a világról való ismeretek megszerzését.

5.3.6 **Mozgás:** Nagymozgásos tevékenységek gyakorlására a bölcsőde udvarán, és a csoportszobában nyílik lehetőség.

A **bölcsőde udvarán** mászókák, csúszdák, motorok, biciklik állnak a gyermekek rendelkezésére.

Csoportszobában is megtalálhatóak a nagymozgáshoz szükséges eszközök: mászóhenger, ugráló – gumijátékok, labdák, bilibó, balett tükör, beltéri akadálypálya, csúszda.

Így életkoruknak megfelelően, elegendő mozgásteret biztosítva gyakorolhatják a különböző mozgásformákat, így fejlődik mozgáskoordinációjuk, és harmonikussá válik mozgásuk.

5.3.6. **Óvodába való átmenet segítése:** Ez komoly váltás a család, de leginkább a gyermek számára. Új fizikai környezetet, más elvárásokat, nagyobb szociális sűrűséget jelent a bölcsődei csoporthoz képest. A gyermeket át kell segíteni ezen az

időszakon. Pl: Nyári időszaktól a napirendet, az öltözködés helyszínét is úgy alakítjuk, hogy leginkább hasonlítson az óvodai napirendhez, udvarra való kimenethez.

A bölcsődei nevelésben említett helyzetek, az egészséges életmód megalapozását, az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztését, valamint a megismerési folyamatokat hivatottak támogatni, és segíteni.

6. Speciális szükségletű gyermekek nevelése – gondozása

Bölcsődénk biztosítja a 0-6 éves korú gyerekek felvételét, akik veleszületett vagy szerzett károsodás következtében valamilyen fogyatékossággal élnek, vagy fejlődésükben visszamaradottak, s emiatt speciális bánásmódot, több figyelmet igényelnek, és nem veszélyeztetik sem magukat, sem társaik testi épségét.
A segítségnyújtás azt feltételezi, hogy a gyermeknek napközben **a bölcsőde biztosítja az ellátást**, nevelést, gondozást, ugyanakkor a fejlesztést más intézmény biztosítja számukra, (Pedagógiai Szakszolgálat).
Bölcsődében a sajátos nevelési igényű gyermekek egészséges **közösségbe való integrálása** önmagában is fejlesztő hatással bír.
Az integrációhoz szükséges eszközöket az ép bölcsődei csoport mozgás és játékfejlettségi szintje határozza meg. A sajátos nevelési igényű gyermek számára fejlesztő eszközöket, játékokat a bölcsőde biztosítja. Ezeket a játékokat az egészséges gyermekek is használhatják.

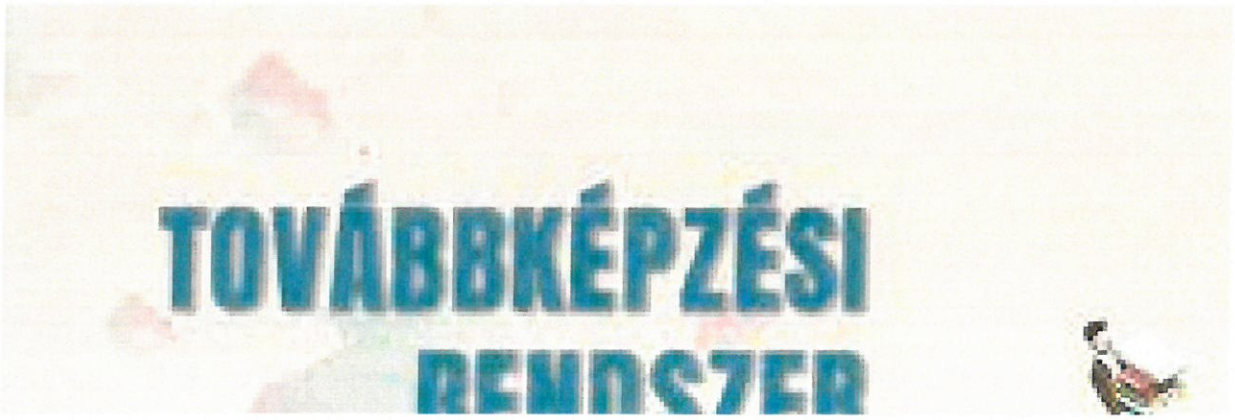
Nevelés - gondozás: Fontos, hogy a kisgyermeknevelő a sérült gyermeket önálló személyiségként fogadja el, nevelését gondozását, az **egyéni igényeinek figyelembe vételével végezze**. Náluk hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat, kevésbé építhet a kisgyermeknevelő a belső motivációra, mint az ép gyermekeknél.

A gyermekek fejlődésének nyomon követése az **új dokumentáció** bevezetésével még személyre szabottabb módon és formában történik.

7. A szolgáltatást nyújtók szakmai felkészültsége

A személyes gondoskodást végző személyeknek, folyamatos szakmai továbbképzésben kell részt venniük. (9/2000 SzCsM rendelet értelmében)
A továbbképzési időszak kezdete, a szakképzett kisgyermeknevelő kinevezésének napja.
Vezetőnek is van továbbképzési kötelezettsége, mely alap-és mester vezetőképzésből áll.
Minősített továbbképzéseken való részvétellel és elvárásaival teljesíthető. Továbbképzési terv alapján, és a lehetőségek biztosítása mellett, mindenki számára kötelező a kreditpontok gyűjtése és tudásának gyarapítása.

Szakmai felzárkózás és a változásokhoz való alkalmazkodás eredményeképpen folyamatosan képzéseken veszünk részt, melyet a bölcsődei bázisintézmény is (Kőbányai Egyesített Bölcsődék Központja) biztosít részünkre.
Továbbképzések szervezésében, lebonyolításában valamint szakmai anyagok összeállításában nagy segítségünkre van, a Magyar Bölcsődék Egyesületének szakmai stábja.
Házi továbbképzéseken, szakmai napokon való részvétellel is gyarapítjuk tudásunkat.



8. Más intézményekkel történő együttműködés

❖ **Mesevár Óvoda**: mellyel sikeres együttműködésre törekszünk. Tavasszal, az óvodai élet megkezdése előtt, a település óvodájának vezetőjét kérjük fel, hogy tartson egy tájékoztató szülői értekezletet az óvodába menők szüleinek részére.
Megismerhetik az óvoda programjait, napirendjét. Feltehetik az őket érdeklő kérdéseket.

❖ **Család-és Gyermekjóléti Szolgálat:** Bölcsődei dolgozóként és a jelzőrendszer tagjaként kötelességünk, hogy gyermekbántalmazás vagy - veszélyeztetés esetén jelezzük azt a Szolgálat felé.
Minden nevelési évben tapasztalatcserére nyílik lehetőségünk a jelzőrendszeri tanácskozások alkalmával.
Karácsony előtt a szolgálat vezetőjével egyeztetve, a rászoruló családok, élelmiszer csomagot kaphatnak, csökkentve az ünnep anyagi terhét.

❖ **Védőnővel** történő együttműködés: a gyermekek fejlődése érdekében fontosnak tartjuk a védőnővel való együttműködés lehetőségét, hiszen a gyermek születésétől kezdve Ő ismeri a családot, ismeri lehetőségeiket, a gyermek testi és lelki fejlődését, mely alapja lesz a szocializáció elsajátításának. Ha ebben a folyamatban eltérést tapasztal, megoszthatja azt a nevelést biztosító intézményekkel és még nagyobb felkészültséggel támogathatjuk azt a családot.

❖ **50 órás közösségi szolgálat**
Bölcsődénk részt vesz a középiskolások számára előírt, érettségi előtt kötelező, 50 órás közösségi szolgálat teljesítésének megvalósításában. Igyekszünk olyan feladatokat adni a fiataloknak, mellyel betekintést nyerhetnek a munka világába, ugyanakkor nem riasztja el őket a tudat, hogy „dolgozniuk" kell.
Tapasztalatunk az, hogy szívesen jönnek hozzánk, és igyekeznek megfelelni az elvárásoknak, fiatalos lendülettel és kreativitással fűszerezve mindennapi munkánkat.

9. Rendezvények, programok

Bölcsődei programok, a beszoktatásokat követő időszaktól kezdve:

- Mikulásvárás: készülődés a csoportban: dekoráció készítés, mondókák, énekek ismertetése, ismétlése. Képeskönyvek nézegetése, beszélgetés a mikulás érkezéséről. Mikulás-csomagok összeállítása, a fenntartó által, (meglepetések, apró figyelmességek a gyermekek részére)
- Karácsonyi vásár, kreatív délután. Apró karácsonyi ajándékok készítése, papírból, gyöngyből, terményekből, szülők – gyermekek - bölcsődei dolgozók közösen.
- Karácsonyi ünnep: feldíszített fa körüli éneklés, beszélgetés, ajándékok bontása. Önfeledt játék az új eszközökkel.
- Farsang: A gyermekek és a dolgozók is jelmezt öltenek. Vidám játékkal, tánccal, jelmezek bemutatásával töltjük a délelőttöt.
- Nyuszi várás: készülődés a gyermekekkel: nyuszi formájú sütemény gyúrása, majd elfogyasztása. Mondókák, énekek felidézése, melyek az ünnephez kapcsolódnak.
- Húsvét: nyuszi simogatás, etetés, tojáskeresés
- Tavaszváró kreatív délután a családokkal.
- Föld napja alkalmából, virágot ültetünk a gyermekekkel.
- Anyák- és apák napja: ajándékkészítés, majd annak átadása az édesanyáknak, édesapáknak, amikor érkeznek a gyermekekért délután.
- Gyermeknap: Minden évben változatos programok, a családokkal együtt, a bölcsőde udvarán. Meglepetések, pl.: ugrálóvár, tűzoltó autó, rendőrautó, állatsimogató, kutyás bemutató, kreatív játékok, sorversenyek, finom ételek
- Búcsú a bölcsitől: közös délután a családokkal. Fotósarok, meglepetés játékok, előadások. Tarisznya és az egész éves alkotások átadása után, búcsúzás a bölcsődétől.
- Névnapok, születésnapok megünneplése a csoportokban.

10. Szülői Érdekképviseleti Fórum

A bölcsődében Érdekképviseleti Fórum működik, mely a gyermekek érdekeinek védelmét és képviseletét szolgálja.

A szülők panasszal fordulhatnak az Érdekképviseleti Fórumhoz, ha jogaik sérülnek, vagy az ellátás körülményeit kifogásolják.

Panasz esetén jogorvoslat kérhető, szóban és írásban az intézmény vezetőjétől, a fenntartótól, a gyermekjogi képviselőtől.

Az Érdekképviseleti Fórum tagjainak neve és elérhetősége a faliújságon megtalálható.

11. A személyes gondoskodást igénybe vevők, és végzők jogairól

Gondot fordítunk a gyermekek jogainak sérthetetlenségére. a szülők, törvényes képviselők és a bölcsődei dolgozók állampolgári és alkotmányos jogaira. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 35.§ alapján a bölcsődei ellátásban részesülők érdekeinek védelmében az Intézmény Érdekképviseleti Fórumot működtet.

- Az ellátást igénybe vevő ellátottnak joga van szociális helyzetére, egészségi és mentális állapotára tekintettel az intézmény által biztosított teljes körű ellátásra, valamint egyéni szükségletei, speciális helyzete vagy állapota alapján az egyéni ellátás, szolgáltatás igénybevételére.
- A szolgáltatások biztosítása során az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani.
- Az ellátást igénybevevőnek, joga van az intézmény működésével, gazdálkodásával kapcsolatos legfontosabb adatok megismeréséhez.

  Az ellátást igénybevevőt megilleti személyes adatainak védelme, valamint a magánéletével kapcsolatos titokvédelem.
- A gyermeknek joga van ahhoz, hogy segítséget kapjon saját családjában történő nevelkedéséhez, a lakóhelyén lévő, illetve a lakóhelyéhez legközelebb eső szolgáltatást igénybe venni.

- A gyermek szüleje jogosult arra, hogy a gyermeke nevelkedését segítő ellátásokról tájékoztatást, neveléséhez segítséget kapjon.
- A gyermek szülője köteles gyermekével, valamint gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és szervekkel együttműködni.
- A szülő/ a gyermeket gondozó személy észrevétellel és kifogással élhet a szolgáltatónál, a gyermekjogi képviselőnél, a fenntartó képviselőjénél a szolgáltatással kapcsolatban. Joga van a panaszainak kivizsgálásához, valamint a kivizsgálás során tett intézkedésekről való tájékoztatásról.
- Az ellátottnak kötelessége az intézménnyel, annak dolgozóival együttműködni. Az együttműködés elvárható szintje függ az ellátott állapotától és korától.
- Az ellátottaknak kötelességük az intézményt és annak munkatársait tiszteletben tartani, kommunikációjuk során a társadalmilag elfogadott hangvételt használni és ennek megfelelő magatartást tanúsítani.

A bölcsődei ellátást végzők jogainak védelmével kapcsolatos szabályok

- A szolgáltatásban foglalkoztatottak vagy munkaviszonyban álló személyek esetében biztosítani kell, hogy a munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést megkapják, tiszteletben tartsák emberi méltóságukat és személyiségi jogaikat, munkájukat elismerjék, valamint a munkáltató megfelelő munkavégzési körülményeket biztosítson számukra.
- A munkavállalót megilleti a biztonságos munkavégzéshez való jog.
- A szolgáltatás munkatársának joga, hogy a szakmailag elfogadott módszerek közül - a hatályos jogszabályi keretek között - szabadon válassza meg az adott esetben alkalmazandó beavatkozási formát.

A Szolgáltatásokat végzők közfeladatot ellátó személynek minősülnek.

Bölcsődénk biztosítja a megfelelő munkakörülményeket, az SZMSZ és a munkaköri leírás keretet ad a munkavállalóknak a jogaikról és kötelezettségükről.

Sérelem esetén, fordulhatnak az intézmény vezetőjéhez, valamint a Felsőpakonyi Önkormányzathoz, mint fenntartóhoz.

12. Jövőbeni terveink

Szülői kompetencia erősítése:

A szülőkkel való napi kapcsolat (gyermek bevétele-kiadása, vezetői irodába történő beszélgetések, melyet a szülők kezdeményeznek) során nevelési nehézségeket, családi gondokat osztanak meg velünk. Ezzel, azt a gondolatot erősítik meg a bölcsődében dolgozó szakemberekben, hogy segítségre szorulnak a szülők, és a segítségnyújtást szervezett formában lehetne kivitelezni, illetve általánosan beszélgetni, a gyermekeik életkorában megjelenő változásokról, azok megoldási lehetőségeiről, valamint biztosítani és támogatni a szülőket, hogy nincsenek egyedül gondjaikkal.

Ilyen **megerősítő, beszélgetős délutánok** létrehozását szeretnénk megvalósítani a bölcsődénkbe járó szülők részére.

„Szülők akadémiájának" létrehozása:

A településen élő fiatalok számára szeretnénk lehetőséget biztosítani a **Szülők akadémiájával**, még mielőtt szülői szerepüket kipróbálják, hasznos tanácsokkal, nevelési irányvonalak bemutatásával, felkészíteni Őket a szülői „hivatásra".

Gyermekorvos, védőnő, kisgyermeknevelő, pszichológus bevonásával tudjuk elképzelni ezt az „iskolát", így mire valóban szülőkké válnak, már kevesebb nehézség nyomja vállukat, és ismerni fogják a gyermek fejlődésének szakaszait, az ott meglévő nehézségeket és problémákat könnyen áthidalhatják.

Felsőpakony, 2025.01.31.

Felsőpakonyi Babóca Bölcsőde

Hajasné Tallér Anikó

Intézményvezető